

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Z Wiednia d. 15. września. —

(Nadesł.)

Dnia 18. t. m. rozpoczęło się tu 10te zgromadzenie niemieckich badaczy natury i lekarzy, zagruntowane w r. 1821. przez sławnego Okena *). Na dziewiątym zgromadzeniu swoim, odprawionym w Hamburgu r. 1830, postanowiło towarzystwo zgromadzić się następnie w r. 1831. w Wiedniu i wybrało znanych miłośnikom nauk przyrodzenia, uczonych: Barona Jacquin, profesora chemii i botaniki prezesem, a p. Littrow, dyrektora obserwatorium astronomicznego w uniwersytecie wiedeńskim sekretarzem na to zgromadzenie; lecz gdy wybuchła w Wiedniu w r. 1831. cholera przeskodziła temu zebraniu się postanowiono odroczyć je do roku bieżącego.

Powszechne zgromadzenia odbywać się będą w wielkiej sali uniwersytetu w dniach 18, 22 i 26. b. m. o godzinie 10tej rano; posiedzenia zaś sekcij codzien, począwszy od 18. do 26. b. m., wyjąwszy wyżej wymienione trzy dni, o 9tej godzinie rano w przygotowanych na to salach uniwersytetu. Ponieważ wszystkie posiedzenia odbywać się będą w jednym gmachu, a tém samém członkowie na posiedzeniach Rilku sekcij znajdując się będą mogli; wolno im zatem posiedzenia te rozpoczynać wcześniej, a nawet w dniach powszechnego zgromadzenia odbywać je od 8 do 10 z rana. Uczeni dzielą się w ogólnym zgromadzeniu, na którym wszyscy będą obecni, na 6 sekcij: 1) mineralogija, geologija, geognosja; 2) botanika; 3) zoologija, zootomija, anatomija i fizyologija; 4) fizyka i chemija; 5) astronomija; 6) medycyna praktyczna. Członkowie, począwszy od 16. aż do 27. września, będą wspólnie jadaliby obiady o 2 1/2 godziny w salach ces. król. ogrodu *Augarten*, i w ciągu tego czasu żaden z członków nie powinien nigdzie indziej przyjąć zaproszenia i uchylać się od wspólnego obiady. Na te wspólne obiady mogą z sobą żony i córki

swoje przyprowadzać. Toasty, któreby się przy obiadach spełniać miały, wnosić mogą tylko naczelnicy tegorocznego zgromadzenia (Jacquin i Littrow). Wieczorem członkowie zgromadzać się będą w *Cassino* na placu *Neumarkt*. Do zgromadzenia przystąpić może każdy autor w wydziale nauk przyrodzenia i medycyny, stosownie do 3. i 4. §. statutu tego zgromadzenia, równie jak każdy, który w jakimkolwiek nauk przyrodzonych wydziale uczynił co znakomitego.

Dnia 12. b. m. rozpoczęło się wpisywanie zagranicznych i tutejszych naturalistów i lekarzy, którzy, jak spis następny okazuje, licznie przybyli pomimo trwogi, jaką sprawić mogła okazująca się tu jeszcze gdzie niegdzie biegunka z womitami, która atoli teraz prawie zupełnie zniknęła. Przytaczamy imiona przyjętych dotychczas osób w porządku, w jakim zostały wpisane, mniemając, że właśnie ta okoliczność wielu będzie zajmować. Do 14. włącznie zgłosili się: Rütgen, dr. i prof. tajny radca medyc., z Giessen, z wydziału medyc. Wilbrand, dr. i prof. anatomii i botaniki z Giessen, — fizyologija i botanika; Runike, dr. filoz. w Wiedniu — fizyol.; Veling, dr. w Wiedniu — med.; Jöger, dr. i prof. w Wiedniu — medyc.; Boué, dr. z Hemburga — geolog.; Ebelin, dr. i fizyk z Hemburga — medyc.; Chaussepé, dr. z Hemburga — medyc.; Mekariski de Menk, dr. w Wiedniu — medyc.; Matthäi, dr. i radca medycynałny z Verden — medyc. i fizyolog; Töltengi, dr. i prof. w Wiedniu — medyc. i fizyolog.; Czermak, dr. i prof. w Wiedniu — med. i fizyolog.; Berres, prof. w Wiedniu — anatom.; Zawadzki, dr. filoz. i sztuk nadoobnych, prof. matem. i fizyk. ze Lwowa — historyja nat. i fizyka; Konstanty z Siemuszowy Pietruski, ze Lwowa — zoolog.; Wawruch, dr. i prof. w Wiedniu — med.; Scherer, dr. i prof. w Wiedniu — mineralogija, chemija, zoologija; Burg, prof. matem., wyższej w Wiedniu — fizyka i matem.; Holger, dr. w Wiedniu — chemija; Mitis, deputat stałow w Wiedniu — fizyka; Baungartner, dr. i prof. w Wiedniu — fizyka i matem.; Müller Fryderyk, dr. w Wiedniu — med.; Fiedler, dr. w Wied-

*) W urze 38. Rozmaitości, dołączonym do Gaz. dzienniejszej, umieściliśmy część dziejów tego towarzystwa. P. R.

dniu — med.; Trattinik, kustosz gabinetu naturalnego w Wiedniu — botanika; Schulz de Strassnicki, prof. w Laibach — fizyk. i mat.; Diessing, dr. w Wiedniu — miner. i botan.; Hruschauer, dr. w Wiedniu — chem.; Koller Wincenty, inspektor gabinetu naturalnego w Wiedniu — zoolog; Partsch, inspektor gabinetu naturalnego w Wiedniu — zoolog. mineral.; Joss, dr. chemii w Wiedniu — chem.; Kóroskenyi, posiad. dóbr z Węgier — gospodarstwo wiejskie; Kluky, dr. w Wiedniu — botan. i med.; Wertheim, dr. w Wiedniu — med.; Puffer, dr. w Wiedniu — med.; Schneider, dr. w Wiedniu — fizyka i chem.; Kalmberg, prof. mineralogii w Hamburgu — miner.; Weiss, dr. i prof. w Gracu — med.; Hammer-schmidt, dr. prawa w Wiedniu — zoolog. i botan.; Littrow Karol, z Wiednia — astronomija; Aldini, prof. fizyki w Medyolanie — fizyka i mat.; Rupprecht, cenzor w Wiedniu — botan.; Löbisch, dr. i prof. nadzwyczajny w Wiedniu — med.; Rottinger, asystent przy obserw. astronomicznóm w Wiedniu — astron.; Zahlbrückner, sekretarz arcyksięcia Jana — botan. i geognos.; Bujanowich de Agg Telek, z Węgier — matem.; Herrn, lékarz w Wiedniu — chirurgija; Ettingshausen, prof. mat. wyższej w Wiedniu — fizyka i matem.; Koller Maryjan, prof. w Kremsmünster — fizyka i matem.; Burdach, dr. radzca nad. i medyc. z Królewca — fizyol.; Veith, prof. w instytucie weterynaryi w Wiedniu — med.; Lindemayer, dr. z Pesztu — med.; Granichstätten, dr. w Wiedniu — med.; Hänel, dr. prawa z Lipska — fizyka; Coeverden, pruski radzca rządowy z Koblenz — fizyka i miner.; Burger, radzca gubern. z Wiednia — fizyka i miner.; Scholz, B. radzca rządowy z Wiednia — fizyka i chem.; Gruber, dr. w Wiedniu — chem. i med.; Fenzel, dr. w Wiedniu — botan.; Schreibers, radzca rząd. w Wiedniu — min. i zoolog.; Swartendyk Stierling, dr., radzca nadworny z Hamburga — med.; Hager, dr. i prof. w Wiedniu — med.; Herzfelder, dr. w Wiedniu — med.; Osann, dr. z Berlina — med.; Binna de Sarenbach, dr. z Wiednia — med.; Baron Türkheim, dr. i radzca nadworny w Wiedniu — med.; Kuh, dr. z Raciborza — med.; Treitshke, ekonom teatru nadwornego w Wiedniu — zoolog.; Fladung, urzędnik nadw. rady wojennej — fizyka; Wirer, dr. w Wiedniu — med.; Jäger, dr. w Wiedniu — med.; Bastler, dr. w Wiedniu — med.; Endlicher, dr. filoz. z Wiednia — botan.; Plecker, dr. z Kronstadu — med.; Damerow, dr. z Greifswalde w Pomeranii — med.; Vi-

venot Rudolf, dr. w Wiedniu — med.; Liegel, aptekarz z Braunau — botan.; Belteki, dr. z Vasorhely — med.; Sachse, dr. z Meklenburg Schwerin — med.; Müller Eduard, dr. z Berlina — med.; Baumgarten-Crusius, dr. z Merseburg — med.; Schiffner, dr. w Wiedniu — med.; Mühlfeldt de Megerle, piérwszy kustosz gabinetów naturalnych w Wiedniu — miner. zoolog.; Leibl, dr. z Monachium — med.; Schumacher, dr. z Bremen — med.; Gloisner, dr. w Wiedniu — med. i miner.; Häharl Albert, dr. z Lipska — med. fizyol.; Brodowicz, dr. i prof. z Krakowa — med.; Bischoff, dr. i prof. w Wiedniu — med.

Dalszy spis imion członków do towarzystwa przyjętych, i zdanie sprawy z posiedzeń umieszczać będziemy następnie.

Oken pisał, że jako ojciec familii, z powodu panującej w Wiedniu biegunki z wymiotami, przybyć nie może; niektórzy naturaliści atoli wysłali do niego do Monachium erpetologa Fitzinger, aby go względem stanu zdrowia w Wiedniu zaspokoić i starać się ile można, aby przyjechał. Obudwu dziś to wyglądają. Humboldt dla słabości zdrowia nie mógł przyjechać.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Królestwo Polskie.

Względem książek i zbiorów naukowych, znajdujących się w Warszawie, odebrano z Petersburga następujące rozkazy:

»Sztab jeneral. cesarz jmci. Petersburg d. 5. kwiet. 1832 nr. 999. Do dowódcy w Królestwie Polskiem, księcia Warszawskiego, hrabi Erywańskiego, feldmarszałka i kawalera orderów wojskowych. Gdy cesarz jegomość przez swojego ministra sekretarza stanu, hrabi Grabowskiego, otrzymał pismo, które w.k.mość z d. 26. marca nr. 3168. względem pozwolenia, ażeby uniwersytetowi warszawskiemu pozostawić część jego biblioteki, j.c.k.mości posłał, rozkazał mi cesarz jegomość zawiadomić w.k.mość, że cesarz jmc pozostawia Warszawie wszelkie medyczne, teologiczne i astronomiczne dzieła, lecz jurydyczne i inne książki do wspomnionój biblioteki należące, przy niemożności zezwolenia na dalsze trwanie tego fakultetu, powinny być do Petersburga odesłane, i że przy dawnym względem tego wydanym rozkazie pozostaje. Udzielając w.k.mości uchwały N. Pana mam honor dodać jeszcze, że jest wola j. c. mości, ażeby długie, ciężące na publicznej bibliotece uniwersytetu warszawskiego, w summie 51,000 flp., równie jak owe, które gabinet numizmatyki w summie 50,000 flp. obciążają, przeniesione zosta-

ły na dochody Królestwa, ze względu na to, że rzeczy te, stosownie do prawa wojny, należą Rossyi, ponieważ Warszawa orężem j. c. mości przez przemoc wzięta została.» General-Adjutant Cesarza jmcj, Czerniszew.

»Sziab generalny j. c. mości. Petersburg. Do Wice-króla w Polsce. D. 6 kwiet. 1832 Nro. 1004. W odpowiedzi na doniesienie j. c. mości z dnia 26. t. m. do liczby 3107. przełożonej przez ministra sekretarza stanu, hrabi Grabowskiego, równie jak na reklamacyją generała Rautenstrauch względem zostawienia w Warszawie biblioteki towarzystwa przyjaciół nauk, rozkazał cesarz jegomość zawiadomić w. x. mość, że cesarz jegomość przytoczone w reklamacyi generała Rautenstrauch powody, jak ów n. p. że członkowie towarzystwa przyjaciół nauk w rewolucyi rządu Polskiego żadnego nie mieli udziału, lecz wierni zasadom swojej instytucyi, zatrudniali się jedynie badaniami literackimi, tym mniej ugruntowanemi znajduje, ile że jeden z najpiérwszych członków, książę Adam Czartoryski, i znany Niemcewicz byli pomiędzy głównymi sprawcami nieszczęśliwych wypadków w Polsce i że j. c. mość sądzi raczej, że bezwątpienia pomiędzy podlegaczami byli i inni członkowie wspomnianego towarzystwa, chociaż dotąd nie są j. c. mości wiadomi. Z tego więc względu j. c. mość raczy od tej chwili towarzystwo to jako zupełnie nieistnące uważać. Ze względu na punkt w reklamacyi generała Rautenstrauch, że biblioteka towarzystwa składa się z dzieł, będących darami osób prywatnych, które po rozwiązaniu towarzystwa mienią mieć prawo żądania zwrotu darów swoich, pozwala cesarz jmcj w. x. mości przełożyć najprzód listę osób, które według owej zasady zwrotu swych darów żądać będą, ażeby przekonać się, jak dalece ich żądaniu stać się może zadosyć. Cesarz jmcj raczył oraz zlecić w. x. mości, ażeby j. c. mości doniósł obszérnie, jakie są gmachy i kapitały tego towarzystwa, kiedy i jakim sposobem posiadał takowe, jakie długi obciążają jego majątek, a oraz oznaczyć, jaki użytek zrobiłby można z należących mu gmachów.» Czerniszew.

Rossyja.

Podług rozporządzenia ministra skarbu, poddani państw obcych, graniczących z Rossyją, którzy od rządu swojego, otrzymują paszporty do Rossyi więcej jak na jedną podróż w roku, powinni prawa, ściągającego się do efektów podróжных, tylko raz na rok używać, albowiem mogliby nadużyć ułatwienia, danego

dla efektów podróжных przy przepuszczaniu przez granicę.

Prawidła likwidacyi długów, obciążających skonfiskowane majątki powstańców. (Zatwierdzone przez cesarza jmcj w d. 28. czerwca b. r.)
(C i a g d a l s z y.)

II. O rozbiórze prawności długów, wypłat i praw władania:

§ 19. Kommissyja likwidacyjna powinna zajmując się rozbiorem każdej obiawionej pretensyi kredytowej do dóbr. Co się zaś tycze pretensyj kredytowych, o których rozbiórze lub uzyskaniu toczy się sprawa w sądownictwach lub policyjach, te mają być prawnie rozstrzygnięte w tychże urzędach, nie czekając kolei, i urzędy te, nie wykonywając swoich wyroków, obowiązane są niezwłocznie komunikować je właściwym kommissyjom likwidacyjnym, dla przedstawienia o nich, wespół z innemi pretensyjami, rządzącemu senatowi.

§ 20. Przy tym rozbiórze kommissyja likwidacyjna ma mieć na względzie: 1) Na jakim akcie, czyli dokumencie oparta jest pretensyja. 2) Czy wypełnione są przy sporządzeniu tego aktu, lub dokumentu, wszystkie przepisy prawne. 3) Czy nie utracił wierzyciel swego prawa przez opuszczenie terminu dawności, przez należenie do liczby tych, których majątek powinien być skonfiskowany, przez nastanie aktu, już po wynikłych w Królestwie Polskim zaburzeniach, od osoby, która do nich należała, albo przez inne prawne przyczyny. 4) Czy dług oparty jest na majątku, czy na osobistém zaufaniu ku osobie byłego właściciela. Długi za obli-gami, wydanemi w Królestwie Polskim albo w obcych państwach, przed wynikłemi w Królestwie Polskim zaburzeniami, wtedy tylko uważają się za należące do likwidacyi, kiedy są oparte na jakichkolwiek mianowicie wypisanych dobrach, uległych konfiskacie, albo na dochodzie z tychże dóbr. 5) W jakim porządku każdy dług powinien być zaspokojony: czy przed innemi, czyli też w pewnym z niemi stosunku. 6) Ile z tego długu należy się na kapitał, a ile procentu.

§ 21. Po rozebraniu pretensyi kredytowej pod wszystkimi temi względami, kommissyja likwidacyjna, stosownie do tego, co się okaże, wydaje ostateczny wyrok: czy należy wypłacić wierzycielowi, czy też pretensyja jego odrzucić.

§ 22. W wyroku na wypłatę powinno być powiedziano: 1) o prawności długu; 2) o terminie, w którym powinien być wypłacony; 3) o ilości kapitału i procentów, należnych wie-

rzycielowi; 4) o porządku wypłaty, t. j. czy dług ten przed innemi ma być wypłacony, czy w stosunku z niemi.

§ 23. W wyroku na odrzucenie pretensyj należy wyłożyć dostateczne ku temu przyczyny prawne.

§ 24. Skoro wyrok zapadnie niezwłocznie wydaje się zeń wierzycielowi, na właściwym papierze herbowym, urzędowy wypis.

§ 25. Stosownie do tego porządku komisysja likwidacyjna rozbięra prawość: 1) wypłat, należnych z dóbr skonfiskowanych osobóm prywatnym, różnym władzom i zakładom; 2) praw władania służących byłemu tych dóbr właścicielowi; 3) jego pretensyj kredytowych do różnych osób i zakładów.

§ 26. Pretensyje kredytowe byłego właściciela dóbr skonfiskowanych do różnych osób i zakładów, uznane za słuszne przez komisysja likwidacyjną, przesyłają się do izby skarbowej, która pod własnym dozorem porucza pilność i dochodzenie ich, gdzie należy; gubernialnemu strażczemu spraw skarbowych. Tymże sposobem postępuje komisysja likwidacyjna względem pozyskania dochodów które należały byłemu właścicielowi, na mocy jego praw władania, uznanych przez komisysja.

§ 27. Jeżeli pretensysja kredytowa byłego właściciela będzie uznana za nie mającą prawnej zasady; komisysja likwidacyjna stanowi o tém wyrok, z wyjaśnieniem dostatecznych przyczyn takiego zdania.

(*Ciąg dalszy nastąpi.*)

Portugalija.

Gazeta madrycka z d. 28. sierpnia umieściła następujące wiadomości z Portugalii: Jenerał Pezo de Regoa przygotowuje się ciągle do atakowania Oporto. Wojsko swoje w następujących stanowiskach rozłożył. Brygada 3. dywizyi 4, równie jak artylerysja, składające pićrwej kórpus odwodowy, a któreto wojsko gościńiec z Paredes zajmowało, zajęły stanowisko po prawej od gościńca Vallongi, zajmowane dawniej przez pićrwszą brygadę, która stoi teraz po lewej od Lovreyro, po prawej zaś opiera się o rozstawioną w tém miejscu kolumnę. Jenerał naczelny Pezo de Regoa zajął stanowisko w Racaveira, wiosce o inile od Baltaru. W przyległych lasach sosnowych znajduje się 2. brygada drugiej dywizyi, która przez Duero przeszła. Ostatnia ta brygada ma 3000 picchoty, 160 kawaleryi z pułku Fundao, trzy ciężkie działa i dwa piććcalowe móżdzierze. Reszta 2. dywizyi

przechodzi właśnie Duero zostawiwszy w Grijo 3000 ludzi, oddział kawaleryi z pićrwszego pułku lisbońskiego, szwadron ochotników rojalistowskich w Villaviciosa i 5 dział. Wojsko Dom Pedra jest w Oporto i zajmuje warownię. Eskadra portugalska przygotowuje się do powtórnego wypłynienia.

Podług doniesień z Lisbony z d. 24 sierpnia wypłynęły nie dawno z Tagu brygi portugalskie, 13. maj i 22. luty, i zwróciły się ku zachodowi. Ciągłe jeszcze stoją w porcie lisbońskim okręty wojenne francuzkie, angielskie i hiszpańskie, równie jak inne okręty bez bander. Ostatnie doniesienia od wojska okupacyjnego, umieszczone w gazecie lisbońskiej, nie ważnego nie zawierają. Wojsko Miguelistów ciągle blokuje Oporto, a wojsko Dom Pedra spokojnie przebywa w szańcach. Z powodu wysłania kórpusów do wojska operacyjnego zapewniają, że ilość pozostałego w Lizbonie wojska nie przechodzi 4 do 5000. Rząd stara się wszelkiemi silami zachęcać do guerillasów w prowincjach północnych.

Podług doniesień, umieszczonych w gazecie angielskiej *Sun* miał odplynąć kupiony już dla Dom Pedra w Londynie okręt o 1300 beczkach, równie jak okręt parowy, wiozący 50 dział, przeznaczonych dla pićrwszego, 120 majtków i maóstwo rac kongrewskich,

Wielka Brytania i Irlandysja.

Margrabia Palmela powrócił z Londynu do Oporto w d. 3. września, na statku parowym rządu angielskiego, wraz z kuryjerem, który mu towarzyszył.

W *Times* z d. 3. sierpnia czytamy: Z powodu zawierzelnionego przez Dom Miguela konsula portugalskiego, zaniósł w sobotę adwokat, p. Whatlej, skargę przeciw agentowi Dom Pedra, nazwiskiem Higgins, który wbrew aktowi Jerzego III. względem werbowania obcych, wraz z angielskiemi oficérkami, pułkownikiem Burrell i kapitanem Bell, werbuje ludzi do służby Dom Pedra. Władza sądownicza, wysłuchawszy dwóch świadków, rozporządziła, aby wygotowany został rozkaz areztowania Higginsa i oddany do wykonania urzędnikowi.

Globe mówi, iż bardzo zaspokajające nadeszły wiadomości z Grecyi od pana Baker, jednego z komisarzów angielskich, wysłanych do rozpoznania granic nowego królestwa. Szczęśliwe ukończenie tój zawikłanej sprawy wielką sprawiło radość w całej Grecyi, i spodziewać się należy, że będzie tamże niebawem spokojność i porządek przywrócony.

Józef Bonaparte (hr. Survilliers), mieszkający w Londynie w hotelu Marshal Tompson, najął na cały rok dom generała Sir Geo Ashe w parku Crescent. Ma teraz 65 lat, i ostatnie 45 lat spędził blisko Filadelfii i żył tamże całkiem jak dzierżawca amerykański.

Francyja.

Moniteur donosi, że poseł angielski, lord Granville, podał królowi na posłuchaniu prywatnym odpowiedź swojego monarchy na wiadomienie o zaślubieniu księżniczki Ludwika z Leopoldem I., królem Belgów.

Dziennik *National* mniema, że doniesienie o śmierci syna Lucyjana Bonaparte'go, pochowanego w Nawarynie, pochodzi z omyłki. Młody Napoleon, syn Lucyjana, umarł istotnie w r. 1827 przez przypadkowy wystrzał pistoletu, niedaleko Spezyi na fregacie Hellas, i na rozkaz lorda Cochrane został przez doktora Gosse w beczkę rumu włożony, a potem w klasztorze wyspy Spezyi pochowany. Zapewne przeniesienie ciała do Nawarynu, które niedawno nastąpiło, dało powód do tej mylnej wieści.

Journal du Commerce mniema, że ministerjum pewnie przed otworzeniem posiedzeń zostanie zmienione, a przynajmniej zajdą w niem ważne modyfikacje. Dziennik ten życzy, aby te odmiany i modyfikacje jak najprędzej zasły.

Temps sądzi, że nowe doświadczenia do wojny domowej w Wandei tak mało będą miały skutku, jak i pierwsze. Tymczasem na teraźniejsze ministerjum zwała się niezmierną odpowiedzialność.

National twierdzi, że rozwiązanie towarzystwa St. Symonistów jest wyraźnym nadwreżeniem artykułu konstytucyi, który wszystkim obywatelom zaręcza wolne wykonywanie ich religii. Czyli pp. Enfantin, Duveyrier i Chevalier wiwni są albo niewinni zarzuconych o nim obraz, wszelako niesłusznie jest, aby za obrazy kilku wyznawców religii, sama religija pokutowała.

Podług *Gazette* zamyśla książę Karol Brunszwicki opuścić Francyję około 20. września.

Pan Genoude, główny redaktor *Gazette de France*, został niedawno przez pewną gminę radczą rady municypalnej obrany, lecz do przysięgi, danej na piśmie, dołączył artykuł, przez który właśnie jak gdyby teraźniejszego rządu nie uznawał. Rząd nie przyjął wyboru jego, i p. Genoude uznany został przez prefekturę za uwolnionego od obowiązku. Sprawa ta wytoczyła się przed radę stanu, ale i ta odrzuciła rekturs pana Genoude, ponieważ wzbra-

niał się złożyć przysięgę bez dodatku. Zachowawca pieczęci sam zasiadał w tej sprawie.

Gazette des Tribunaux donosi: Dzisiejszego poranku (31. sierpnia) między godziną 6ta i 7mą postrzegł flisak, płynący Sekwaną, że w okolicy mostu Tournelle stał człowiek przy poręczy, patrzył się na Sekwanę, i nakoniec rzucił skrzyneczkę w rzekę, która dosyć się ciężka zdawała. Człowiek ten uciekł, co wzbudziło ciekawość flisaka, który starał się tę skrzyneczkę wydobyć; była ona z drzewa dębowego i mocno zamknięta; zaniósł ją do komisarza policyi dzielnicy miasta Jardin des Plantes, który ją otworzył. W niej znaleziono świeżo oderzniętą głowę człowieka, mającego 28 do 30 lat. Później poznano, że zamordowany człowiek był służący kasy, Ramus, u poborcy podatków przy ulicy Boucherat. W d. 29. sierpnia miał on zanieść 4000 fr. do skarbu i więcej nie wrócił. W d. 1. września aresztowano 8 osób podejrzanych o to zabójstwo. Dniem wprzód znaleziono nogi nieszczęśliwego przy moście *des arts*, a ciała w kanale ulicy Huchette; znaleziono także serce człowieka przy nadbrzeżnej ulicy *aux fleurs*.

Akademija francuzka odprawiła w d. 30go sierpnia, publiczne posiedzenie dla przyjęcia pana Dupin starszego na miejsce pana Cuvier. Uroczystość ta zważyła liczną i świetną publiczność, i wiele miejsc mowy pana Dupin otrzymało serdeczne oklaski. Pan Jouy odpowiedział nowo do grona przyjętemu. Pan Arnault odczytał potem długą rozprawę.

Dziś *Quotidienne* udzielił niedawno wyimków z *Journal de Rouen*, mieszczącego w sobie pamiętniki pana Lafitte, które niebawem wyjść miały. Ten przesłał potem redakcyi pomienionego pisma list następujący: Czytam w dzisiejszym numerze pisma waćpana artykuł, donoszący, że zamysłam wydać moje pamiętniki; w nocy z d. 30. sierpnia 1830 miałem księcia Orleańskiego przez marszałka Gerard na króla proponować, w pamiętnikach moich jest wzmianka o spisku, ukuwanym w listopadzie 1829 na korzyść księcia Orleańskiego, i że podczas sprawy ministrów sprzeciwiałem się abdykacyi króla. Względem tak ważnych faktów powinienem się kategorycznie oświadczyć; oświadczam zatem: że nigdy nie pomyślałem pisać swoich pamiętników, że marszałka Gerard nie upoważniałem do żadnego projektu, że o żadnym spisku listopadowym nie wiem i że nie słyszałem nigdy o zamiarze abdykacyi. Spodziewam się, że będziesz waćpan łaskaw umieścić list ten w następującym numerze swojego pisma. Paryż d. 29. sierpnia. F. Lafitte.

Podczas gdy pisma opozycyjne obchodzily przyjęcie pana Odillon Barrot w Strasburgu i w całej Alzacyi, jako zwycięstwo swojego stronnictwa, *Tribune*, jako pismo republikańskie, ganilo oddawane honory deputowanemu, uważając je za niebezpieczne dla wolności, i nie nastając na pana Barrot, zдалo pytanie, jakie nadzwyczajne poslugi položyl ten deputowany dla kraju? *Tribune* przypomnialo, że p. Barrot na mownicy użnal ważnemi traktaty z 1814 i 1815, i że rozłączył się z własnemi kolegami pod pozorem, że się za daleko posunęli; dalej dziennik ten przypomina, że p. Barrot podczas rozpraw wzgledem rozruchów lugduńskich zniweczył postępowaniem swoim postanowienia opozycyi, uchwalone wieczorem wprzódy u Lointier, i sprzeciwił się naganieniu postępowania prezydenta. »Jestże to charakterem wielkiego obywatela?« pyta się *Tribune*. Nie ludzi, lecz zasad potrzeba się na przyszłość trzymać.«

Dary ślubne, które król Leopold dał małżonce swojej, są następujące: gotycka szkatulka z hebanu srebrem obita i osadzona perłami wschodniemi, w której znajdowały się następujące brylanty: przepyszne dyjamentowe ubranie, złożone z ınaszynika, grzebienia i dyjademu z kłosów pszennych, która to ostatnia ozdoba moze być rozebrana i użyta rozmaitym sposobem; wiele szpilek do przypinania bukietów i podpinania sukien; zupełny garnitur rozmaitych kolorowych dyjamentów, tak misternie oprawnych, że oprawy zaledwo dostrzedz można, oraz mnóstwo kłosów w szmaragach, chryzopasach, hiacyntach, topasach, chryzolitach i innych kamieniach; sznur muszli neapolitańskich, także sznur starożytnych kamei w złocie, równie jak mnóstwo złotych łańcuchów lekkich i ciężkich, i dwa guzy do nocnego ubrania z jednostajnych wielkich soliterów. Wreszcie dostala królowa ośm szalów kaszemirskich (cztery czworobocznych, a cztery długich); mnóstwo wiałów częścią z alesińskich, częścią z brukselskich koronek, rownie jak kilka osobliwych welonów kaszemirskich haftowanych złotem, srebrem i perłami; ubior z jednabnego muszlinu (nowej francuzkiej materyi), haftowany w winogrona (jagody winogron z ametystów robione); ubior z chińskiej materyi jedwabnej z bukietami malowanemi, w lakierowanym, chińskimi kwiatami pomalowanym i suto wyzłocönem pudelku. Oprócz tego dostala jeszcze mnóstwo tak zwanych *Cadeaux de Corbeille*, n. p. ozdób kominowych

w sposobie francuzkim, składających się z zegara, waz i kandelabrow z liściami dębowemi koloru zielonego ze złotem; serwis do śniadania podobnego rodzaju, z piękną tacą, drugi z pozłacanego srebra, toaletę, stolik do roboty i do pisania z kryształu i złota, futrowany aksamitem; kilka pięknych chińskich pudełek z piórami ptaków rajskich, strusiemi i t. p.; cale sztuki aksamitu, brokatu, materij złoto-i-srebrolitych, wreszcie mnóstwo drobnostek do ozdoby gotowalnianego pokoju, co wszystko zawarte było w kufrze podróżnym, nader ozdobnym. Wyprawa córki króla Ludwika Filipa byla niemniej paradna i odesłana zostala do Bruxelli jeszcze w kilka dni przed ślubem.

Szwajcaryja.

W Gazecie Berneńskiej z dnia 13. wrzesnia czytamy:

Gdy wiadomość o tém, co zaszło w Bernie, nadeszła do Freyburga, rząd tego kantonu kazal rządowi berneńskiemu uczynić najprzyzniejsze propozycyje do wszystkich środków, któreby potrzebne byly do przywrócenia prawnego porzadku.

W d. 1. i 2. wrzesnia sprowadzono do Berny, przy wielkim tłumie ludu, jeńców z prowincyi. W d. 3. wrzesnia rozpuszczono trzy kompanije 1. batalijonu, zwolane w skutek ostatnich zdarzeń. Natomiast stawilo się dwie kompanij 7. batalijonu. Dla ułatwienia wykonania mających się przedsięwziąć uchwał dodano wielkorządzey dwóch oficierów, którzy wraz z ludźmi swojemi maja być w gotowości. Dr. Albrecht, redaktor Powszechnej Gazety Szwajcarskiej, stosownie do zalecenia rady rządzącej, oddalil się z Berny. P. Cliss mianowany zostal w miejscu pana Jaquet tymczasowym dowódcą korpusu strzelców.

Sprostowanie. W przeszłym numerze Gazety, na str 608 w przed. 2. pod artykulem Szwajcaryja w wierszu 9, od wyrazu że, czytać należy: „przeszarżate formy państwa z dawnych wieków utrzymać, albo je, wbrew woli tak jasno i silnie przez lud wyrzeczoney, przywrócić zdola, i powinno było przekonać się o niemożności i t. d.“

WIDOWISKA, we LWOWIE.

Teatr niemiecki. — Dziś: *Die Jungfrau von Orleans*; romantyczna tragedyja w 5 aktach.
Jutro: *Maria Stuart, Königin von Schottland*; tragedyja w 5 aktach.
W poniedzialek: *Die Räuber am Aetna*; wielka opera w 5 aktach.

(Do tego Nru. Gazety dołączony jest N. 38. Rozmaitości.)